

angaar, da vide vi jo Alle, at Manglerne ved denne Havn ikke saa meget ligge i de naturlige Forhold som i den eienkommelige Maade, hvorpaa Havnen er bygget, idet man har lagt Lærstien tre Fod høj. Dette er Uarsagen til, at Havnen ikke kan benyttes i fuldt Omfang og gjøre fuld Nytte. Jeg er fuldstændig enig i, at man ikke kan give Tilsendingen nogen Skyl, men man er gaaet ud fra, at Vandstanden paa Varren var 12 Fod, imedens den i Virkeligheden er 15 Fod. Forøvrigt tror jeg, at det ærede Medlem for Kjøbenhavns 9de Valgkreds (Paulsen) til en vis Grad har Ret, naar han — ialfsald med et vist Forbehold — sagde, at der aldrig kom andre Skibe ind i denne Havn end de to eller tre Dampskibe. Jeg var for et Par Aar siden i Esbjerg, og det traf sig da saa uheldigt, at der slet ikke var noget Skib i Havnen. Derpaa lægger jeg nu ikke megen Vægt; men da jeg udtalte min Forundring derved, saa sagde man, at det var uheldigt, at jeg var kommen idag, thi var jeg kommen imorgen eller iovermorgen, saa vilde „Skibet“ have været der; man brugte Enteltal, hvilket er temmelig betegnende. Det er altsaa ikke Noget, som jeg selv har set, men det var de Paagældende paa Stedet, der sagde, at de ventede kun eet Skib, hvilket altsaa vil sige et af det Par Skibe, som skifte. — Med HenSyn til Spørgsmaalet om Frederikshavn og Hirtshals da tror jeg, at man maa stille sig paa den Maade, at Frederikshavn bør indskrænkes til at være ikke en Udsørfels- og Transporthavn, men kun en Transporthavn til Gøteborg. Naar der bliver Tale om at anlægge en Havn ved Hirtshals, saa vil denne Havn være fuldkommen tilstrækkelig til en Exporthavn — Exporten gaar imod Nord og Vest, men ikke imod Ost —, og saa vil det være urimeligt at anvende Ost Meget paa Frederikshavns Havn, som udkræves for at gjøre den baade til en Exporthavn og en Transporthavn; man maa indskrænke den til at være det Sidste. Derimod vil jeg anse det for meget ønskeligt, om man kunde faae en Exporthavn og, saa vidt muligt, ogsaa en Tilflugtshavn paa et bedre Sted end Frederikshavn. Jeg bestræger det som beklageligt — deri er jeg enig med det ærede Medlem for Kjøbenhavns 9de Valgkreds —, at Spørgsmaalet om en Tilflugtshavn bestandig skydes tilside. Frederikshavn duer ikke dertil, og skjøndt Kommissionen har udtalt sig derfor, saa tyder dog hver Linie i Kommissionens Betænkning og Indstilling paa, at Frederikshavn i Virkeligheden ikke duer til Tilflugtshavn. Da jo en Tilflugtshavn ikke kan anlægges ved Skagen, hvilket, som bekendt, vilde medføre en saa uforholdsmæssig stor Bekostning, at det fra alle Sider betragtes som utilraadeligt, saa vil en Tilflugtshavn ved Hirtshals sikkert være at foretrække fremfor en Tilflugtshavn ved Frederikshavn eller et hvilket som helst andet Sted paa Østkysten, som der kunde være Tale om at vælge. Lægger

man denne Havn Ost for Skagen, saa maa de Skibe, som komme vestfra passere Skagens farlige Rev, for at komme ind i Tilflugtshavnen, og lægger man den Vest for Skagen, saa maa de Skibe, som komme Ost fra, passere Skagens Rev for at komme ind i den. I dette Stykke staa de altsaa lige, men forudsat, at Forholdene ere saaledes, som man har fremstillet dem fra forskjellige Sider, saa er Indløbet til Hirtshals saaledes, at det gjør et Anlæg af denne Bestaendighed mere anbefaleligt paa dette Sted end paa noget andet Sted. Derfor tror jeg ikke, at den høitærede Minister har Ret i at sige: Lad os først faae Frederikshavns Havn gjort til, hvad den kan blive, saa tage vi Spørgsmaalet om Hirtshals op. Jeg er enig med det ærede Medlem for Kjøbenhavns 9de Valgkreds i, at, naar man først har gjort saa meget for Frederikshavn, har man dermed skabt Hirtshalsspørgsmaalet til Side, men Hirtshals er uden Spørgsmaal et bedre Punkt end Frederikshavn. Det er fra dette Synspunkt; at jeg tror det rigtigst at behandle denne Sag, og ikke fra Kommissionens og heller ikke fra den høitærede Ministers Synspunkt.

Da jeg forrige Gang havde Ordet, yttrede jeg, at jeg ønskede at afvente Diskussionen om det af det ærede Medlem for Veile Amts 2den Valgkreds (Berg) i Forbindelse med Flere stillede Forslag under Nr. 218 om foreløbig Negtelse af Bøveløbet til Udvikelse af Værkstederne i Aarhus. Efter hvad der er fremkommet, kan jeg ikke følge det ærede Medlem deri; men jeg vil dog tillade mig at henstille til den høitærede Minister og til det ærede Finantsudvalg at tage under Overvejelse mellem 2den og 3die Behandling, om der ikke vil være Anledning til, at man allerede nu lægger sin Haand paa de Grunde, som ville være at anvende senere til en eventuel Udvikelse af disse Værksteder, eftersom vi kunne forudsige — og det er blevet forudsagt — at de ville blive betydelig dyrere, naar der om et Aantal Aar vil være Tale om at anvende dem, end nu. Det er et Spørgsmaal, som man ikke kan skyde til Side; men paa den anden Side maa jeg give ærede Medlemmer Ret, som have ment, at disse Anlæg ikke lade sig udsætte længere; ialfsald bør der ikke foretages større Nedsættelser, end der er foreslaaet af Udvalgets Flertal.

Sviid: Jeg maa gjøre et Par korte Bemærkninger til de ærede Medlemmer for Kjøbenhavns 9de Valgkreds (Paulsen) og for Nørresundby (Suel). Det ærede Medlem for Kjøbenhavns 9de Valgkreds vilde mene, at Ulemperne for det Selskab, der nu ene har Trafikken i Esbjerg — England, vare begrundede i, at større Skibe ikke kunde komme derind, der skulde særlige Skibe til denne Fart. Jeg vilde meget ønske, at det ærede Medlem havde oplyst, hvor mange større Skibe der gaa til de Havne, der konkurrere med